

Obvody s operačními zesilovači

Zesilovače napětí

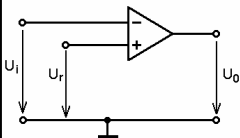

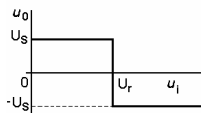
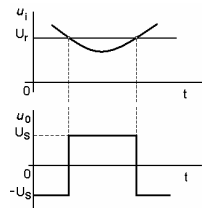

Komparátor

Zapojení OZ bez zpětné vazby
Nelineární obvod k porovnání napětí
Výstupem je $+U_S$ nebo $-U_S$,
tj. logická 1 nebo 0,
u nesymetrického napájení $+U_S$
nebo 0

Převodní charakteristika

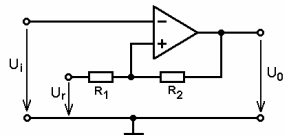

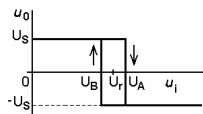
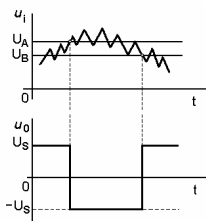
Komparátor s hystezí

Zavedením zpětné vazby do
neinvertujícího vstupu se
zabrání kmitání při malých
změnách vstupního napětí

$$U_A = U_r + \frac{R_1}{R_1 + R_2} (U_S - U_r)$$

$$U_B = U_r + \frac{R_1}{R_1 + R_2} (-U_S - U_r)$$

Převodní charakteristika

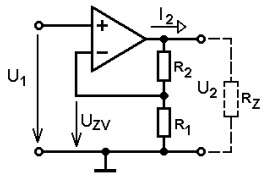

Zesilovače napětí

Neinvertující zesilovač napětí

$$U_1 = U_{ZV} = R_1 \cdot I_{ZV} = U_2 \frac{R_1}{R_1 + R_2}$$

$$\Rightarrow U_2 = U_1 \left(1 + \frac{R_2}{R_1} \right)$$

$$A_{ZV} = 1 + \frac{R_2}{R_1}$$

- zpětnovazební proud přes rezistory R_1 a R_2 vytvoří na R_1 úbytek napětí shodný s U_1
- polarita výstupního napětí je stejná jako vstupního napětí
- vstupní odpor $R_{in} \rightarrow \infty$
- výstupní odpor $R_{out} \rightarrow 0$

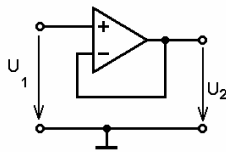

Napět'ový sledovač

- zvláštní případ neinvertujícího zesilovače
- $A_U = 1$ $R_{vst} \rightarrow \infty$ $R_{výst} \rightarrow 0$
- slouží k impedančnímu oddělení obvodů

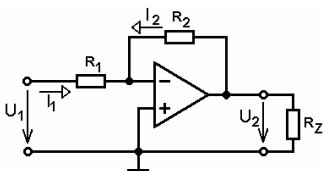

Invertující zesilovač napětí

$$I_1 + I_2 = 0 \Rightarrow I_1 = -I_2$$

$$I_1 = \frac{U_1}{R_1} \quad I_2 = \frac{U_2}{R_2}$$

$$\Rightarrow \frac{U_1}{R_1} = -\frac{U_2}{R_2}$$

$$\Rightarrow U_2 = -U_1 \frac{R_2}{R_1}$$

$$A_{ZV} = -\frac{R_2}{R_1}$$

- výstupní napětí má opačnou polaritu
- $R_{vst} = R_1$ $R_{výst} \rightarrow 0$
- Invertor $R_1 = R_2 \Rightarrow U_2 = -U_1$

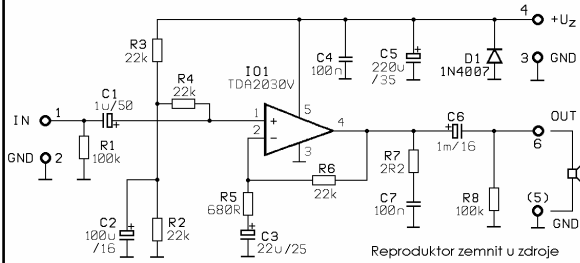

Realizace zapojení audio zesilovače s operačním zesilovačem

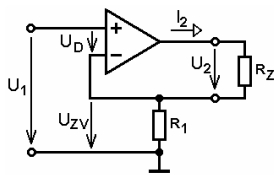

Napětím řízený zdroj proudu

Neinvertující napětím řízený zdroj proudu

$$U_1 = U_{ZV} = I_2 \cdot R_1$$

$$I_2 = \frac{U_1}{R_1} \Rightarrow$$

$$A_{ZV} = \frac{I_2}{U_1} = \frac{R_1}{U_1} = \frac{1}{R_1}$$

výstupní proud nezávisí na R_Z

$$R_{in} \rightarrow \infty \quad R_{out} \rightarrow \infty$$

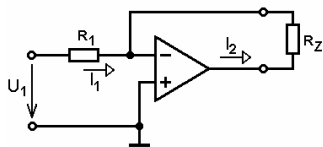

Invertující napětím řízený zdroj proudu

$$I_2 = -I_1 = -\frac{U_1}{R_1}$$

$$A_{ZV} = -\frac{1}{R_1}$$

- výstupní proud je určen pouze vstupním napětím a nezávisí na R_Z
- $R_{in} = R_1$, $R_{out} \rightarrow \infty$ zpětnovazební obvod se chová jako zdroj proudu
- vlastnosti napětím řízených zdrojů proudu jsou omezeny saturačním napětím zesilovače
- rezistor R_Z nesmí být uzemněný

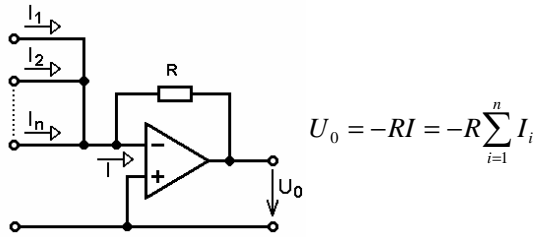

Součet proudů

$$U_0 = -RI = -R \sum_{i=1}^n I_i$$

OZ přes zpětnou vazbu nastaví výstupu takové napětí aby mezi diferenčními vstupy bylo nulové napětí

- vstupní odpor obvodu je nulový
- výstupní odpor je nulový

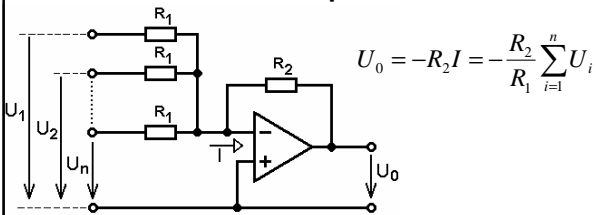

Součet napětí

$$U_0 = -R_2 I = -\frac{R_2}{R_1} \sum_{i=1}^n U_i$$

ZO přes zpětnou vazbu nastaví výstupu takové napětí aby mezi diferenčními vstupy bylo nulové napětí

- vstupní odpor obvodu je roven hodnotě R_1
- při různých hodnotách R_1 získáme vážený součet
- výstupní odpor je nulový

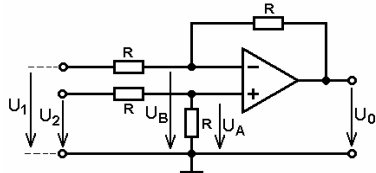

Diferenční (rozdílový) zesilovač

$$U_A = \frac{U_2}{2} = U_B$$

$$I_1 = \frac{U_1 - U_B}{R} = \frac{U_B - U_0}{R}$$

$$U_0 = 2U_B - U_1$$

po posazení za: $U_B = \frac{U_2}{2}$

$$U_0 = U_2 - U_1$$

$$U_0 = U_2 - U_1$$

- Vstupní odpor $2R$
- OZ přes zpětnou vazbu (R_2) nastaví U_0 tak aby $U_A = U_B$
